

Uchwała Nr XI/138/2011
Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim
z dnia 25 października 2011r.

w sprawie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności przepisu art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej i Europejską Kartą Samorządu Lokalnego.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777 i Nr 149, poz. 887) oraz art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 946) uchwała się, co następuje :

§ 1. Postanawia się wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie czy art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) jest zgodny z art. 2 i z art. 167 ust. 1 i ust. 4 Konstytucji RP oraz z art. 9 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego sporządzonej w Strasburgu dnia 15 października 1985 r. i ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. z 1994 r. Nr 124, poz. 607).

§ 2. Upoważnia się Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński do udzielenia pełnomocnictwa do sporządzenia wniosku i reprezentowania Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim przed Trybunałem Konstytucyjnym.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188, do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast art. 188 pkt 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją oraz zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie.

Wątpliwości co do konstytucyjności zaskarżanego przepisu art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych powstały na tle następującego stanu faktycznego.

Przepis powyższy wprowadził zasadę, według której kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może przekraczać 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań w administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.) spowodowała, że z dniem 1 sierpnia 2009 r. przyznawanie i wypłata zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, stało się zadaniem własnym gminy. W art. 38 ww. ustawy zawarto zasady otrzymywania przez gminy dotacji z budżetu państwa na realizację przejmowanych zadań własnych, które dotychczas były wykonywane przez jednostki administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego jako zadania z zakresu administracji rządowej. W ust. 2 tego przepisu określono, że dotacje te są ustalane zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określenia wydatków podobnego rodzaju. Natomiast z pisma Ministerstwa Finansów z dnia 21 kwietnia 2011 r. znak FS10/063/3/345/SAA/119 wynika, że przepis art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych ma zastosowanie do wyżej wymienionych dotacji i dlatego dotacja dla gminy nie może przekroczyć 80% kosztów tych świadczeń. Zdaniem Ministerstwa wskazany powyżej przepis art. 38 ust. 2 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań w administracji publicznej w województwie, ma zastosowanie przy planowaniu wstępnego limitu wydatków na dany rok, a przepis art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych powinien mieć zastosowanie w toku realizacji budżetu i dotyczyć kosztów realizacji tych zadań. Powyższa interpretacja rzutuje także na kwestię dotowania zasiłków i stypendiów uczniowskich, przyznawanych w trybie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Zadanie to było dotychczas finansowane w 100% z dotacji budżetu państwa. Niniejsza ustawa, podobnie jak ww. ustawy dotyczące zasiłków stałych i składek na ubezpieczenie społeczne, nie wskazuje na proporcje określające wielkość dotacji przypadającej na pokrycie kosztów realizacji tych zadań. Należałoby zatem wywieść, że będąc odrębnymi przepisami w rozumieniu art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, nie ustalają w tym względzie żadnych ograniczeń. Takie stanowisko w sprawie dotowania zasiłków i stypendiów uczniowskich zajęło Ministerstwo Edukacji Narodowej, jak i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Przyjmując jednakże interpretację Ministerstwa Finansów, należy uznać że przepis art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrażającym zasadę zabezpieczenia (ochrony) interesów w toku, wyprowadzanej z zasady zaufania do państwa i stanowionego przezeń prawa oraz z art. 167 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym „Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań.” oraz z ust. 4 tegoż artykułu, zgodnie z którym „Zmiany w zakresie zadań i

kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych”. Powyższy przepis ustawy o finansach publicznych jest również niezgodny z art. 9 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, który wyraża prawo społeczności lokalnych do posiadania własnych, wystarczających zasobów finansowych, których wysokość winna być dostosowana do zakresu uprawnień, zaś systemy finansowe, na jakich opierają się zasoby pozostające w dyspozycji społeczności lokalnych, powinny być wystarczająco zróżnicowane i elastyczne, aby mogły, w miarę możliwości, odpowiadać rzeczywistym zmianom, zachodzącym w poziomie kosztów związanych z wykonywaniem tych uprawnień.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.